

Brüsszel, 2023. június 7.
(OR. en)

10038/23

Intézményközi referenciaszám:
2022/0400(COD)

SOC 417
ANTIDISCRIM 119
GENDER 120
JAI 760
FREMP 169
CODEC 997

FELJEGYZÉS

Küldi: az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész)

Címzett: a Tanács

Előző dok. sz.: 9541/23

Tárgy: Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a foglalkoztatás és munkavégzés terén a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó normákról, valamint a 2006/54/EK irányelv 20. cikkének és a 2010/41/EU irányelv 11. cikkének elhagyásáról
– *Általános megközelítés*

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2022. december 7-én benyújtotta a Tanácsnak a foglalkoztatás és munkavégzés terén a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó normákról, valamint a 2006/54/EK irányelv 20. cikkének és a 2010/41/EU irányelv 11. cikkének elhagyásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot.

A fent említett irányelvek minden tagállam számára előírják, hogy a foglalkoztatás és a munkavégzés területén a nemen alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében ún. egyenlőséggel foglalkozó szerveket jelöljenek ki. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek segítséget nyújtanak a megkülönböztetés áldozatainak, valamint független felméréseket végeznek, jelentéseket tesznek közzé és ajánlásokat tesznek megkülönböztetéssel kapcsolatos kérdésekben. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek megbízatása és hatáskörei jelenleg tagállamonként jelentősen eltérnek egymástól. A javasolt irányelv célja, hogy megerősítse e szervek szerepét és függetlenségét, valamint meghatározza a működésükre vonatkozó minimumszabályokat.

A javaslat alapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 157. cikkének (3) bekezdése (rendes jogalkotási eljárás), hatáskört biztosít az EU számára ahhoz, hogy intézkedéseket fogadjon el annak érdekében, hogy biztosítsa a férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását a foglalkoztatás és a munka területén, beleértve az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás alapelvét is. A javaslatot a Bizottság egy másik, egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó normákról szóló javaslattal együtt fogadta el, amely az EUMSZ 19. cikkének (1) bekezdésén alapul (rendes jogalkotási eljárás)¹.

Az IT és a PT nemzeti parlament, továbbá a CZ parlament két kamarájának egyike (szenátus) véleményt nyújtott be a Bizottság javaslatához. Ezenkívül a LT parlament állásfoglalást adott ki a javaslatról².

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. március 22-én fogadta el véleményét³.

Az európai adatvédelmi biztos 2023. február 2-án nyilvánított véleményt⁴.

Az Európai Parlamentben a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság (EMPL), valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság (FEMM) közösen felelős az ügyért. A Parlament még nem alakította ki álláspontját.

EE parlamenti vizsgálati fenntartással élt.

¹ Lásd a 10027/23 dokumentumot.

² A Bizottság részéről nem volt szükség a javaslat felülvizsgálatára.

³ 8910/23.

⁴ 6296/23.

II. A TANÁCSI MUNKA AKTUÁLIS ÁLLÁSA

A javaslatnak a szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport általi vizsgálata⁵ során az elnökség a delegációk által kifejezett aggályok elosztatása érdekében jelentősen átdolgozta a szöveget. A bevezetett módosítások közül több is azt a célt szolgálta, hogy tekintetbe vegyék a meglévő nemzeti rendszerek sokféleségét és sajátosságait, mivel minden tagállam létrehozott már egyenlőséggel foglalkozó szerveket saját jogi és közigazgatási keretein belül.

A főbb változtatások a következők:

1. A 3. cikkben pontosították az egyenlőséggel foglalkozó szervek függetlenségének fogalmát, különösen ami szervezeti és belső struktúrájukat, valamint különböző hatásköreik gyakorlását illeti.
2. A 4. cikket is módosították annak garantálása érdekében, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek megfelelő erőforrásokkal rendelkezzenek, ugyanakkor meglegyen a kellő mozgástér ahhoz, hogy az eltérő nemzeti körülményeket és rendszereket figyelembe vegyék.
3. A nagyobb egyértelműség érdekében az elnökség a 8. cikket két cikkre osztotta, amelyek közül az egyik a „Vizsgálatok” (8. cikk), a másik pedig a „Vélemények és határozatok” (8a. cikk) címet kapta.
4. A 9. cikkben szereplő, a peres eljárások indítására vonatkozó hatásköröknek az egyenlőséggel foglalkozó szervekre való ruházása tekintetében a tagállamok rendelkezésére álló választási lehetőségeket módosították annak figyelembevétele céljából, hogy a tagállamok jogrendszerei jelentősen eltérnek egymástól.

⁵ Az ülésekre 2023. január 10-én és 20-án, február 7-én, március 2-án, március 20–21-én, április 18–19-én, valamint május 15-én és 25-én került sor.

5. A 16. cikkben említett nyomon követésre és jelentéstételre vonatkozó mechanizmusokat illetően a jelenlegi szöveg egyértelművé teszi, hogy a mutatókat vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadandó végrehajtási jogi aktus révén kell meghatározni. Emellett a módosított szöveg megállapít egy határidőt (*az irányelv hatálybalépésétől számított 24 hónap*), amelyen belül a Bizottságnak el kell fogadnia a végrehajtási jogi aktust, és egyértelművé teszi, hogy a mutatók az „irányelv alapján kijelölt egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére” vonatkoznak, nem pedig magának az irányelvnek a gyakorlati hatásaira.
6. Az átültetési időszak 36 hónapra módosult, szemben a bizottsági javaslatban szereplő 18 hónappal.

III. AZ ELNÖKSÉGI KOMPROMISSZUMOS JAVASLAT

Az elnökség május 31-én kompromisszumos szöveget⁶ nyújtott be a Corepernek annak érdekében, hogy az EPSCO Tanács a 2023. június 12-i ülésén általános megközelítést fogadhasson el. A delegációk döntő többsége támogatta az elnökségi szöveget. Egy delegáció a nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések módosítását kérte ((43) preambulumbekzdés és 16. cikk), míg egy másik delegáció továbbra is aggályainak adott hangot, és vizsgálati fenntartással élt.

A határozott megbízatás és a delegációk lehető legszélesebb körű támogatásának biztosítása érdekében az elnökség új kompromisszumos javaslatot⁷ készített, amelyet 2023. június 7-én terjesztett a Coreper elé. Az elnökség átfogalmazta az egyenlőséggel foglalkozó szervekre ruházandó vizsgálati hatásköréről szóló 8. cikket, és a nyomon követésről és jelentéstételről szóló 16. cikkbe egy új mondatot illesztett be, amely kimondja, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó mutatók nem szolgálhatnak az egyes tagállamok rangsorolására vagy az egyes tagállamoknak címzett konkrét ajánlások kibocsátására.

Szinte valamennyi delegáció támogatni tudta az új kompromisszumos szöveget, és egyetlen delegáció sem ellenezte azt.

⁶ 9443/23.

⁷ 9541/23.

IV. KONKLÚZIÓ

Felkérjük a Tanácsot (EPSCO), hogy alakítson ki általános megközelítést az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegre vonatkozóan, és bízza meg az elnökséget, hogy kezdjen tárgyalásokat a javaslatról az Európai Parlament képviselőivel.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a foglalkoztatás és munkavégzés terén a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó normákról, valamint a 2006/54/EK irányelv és a 2010/41/EU irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 157. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁸,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁹,

tekintettel az európai adatvédelmi biztos véleményére¹⁰,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

⁸ HL C [...], [...], [...]. o.

⁹ HL C [...], [...], [...]. o.

¹⁰ HL C [...], [...], [...]. o.

- (1) A Szerződések és az Európai Unió Alapjogi Chartája az Unió alapvető értékeiként ismeri el az egyenlőséghez való jogot és a megkülönböztetésmentességhez való jogot,¹¹ és az Unió már több irányelvet elfogadott a megkülönböztetés tilalmáról.
- (2) Az EUMSZ 157. cikkének (3) bekezdése értelmében az Európai Parlament és a Tanács intézkedéseket fogad el annak érdekében, hogy biztosítsa a férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását a foglalkoztatás és a munkavégzés területén, beleértve az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő bér alapelvét is.
- (3) Ezen irányelv célja az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása eredményességük javítása és függetlenségük garantálása céljából, a 2006/54/EK¹² és a 2010/41/EU¹³ tanácsi irányelvben lefektetett egyenlő bánásmód elve alkalmazásának megerősítése érdekében.
- (4) A 2006/54/EK irányelv tiltja a nemen alapuló megkülönböztetést a foglalkoztatás és munkavégzés – ideértve az előmenetelt is –, és a szakképzés, a munkafeltételek – ideértve a díjazást is –, valamint a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek terén.
- (5) A 2010/41/EU irányelv tiltja az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti megkülönböztetést.

¹¹ Az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 2. és 3. cikke, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 8. és 10. cikke, valamint a Charta 21., 23. és 26. cikke.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (HL L 204., 2006.7.26., 23. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/41/EU irányelve (2010. július 7.) az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 180., 2010.7.15., 1. o.).

- (6) A 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv előírja a tagállamok számára, hogy jelöljenek ki egy vagy több szervet (a továbbiakban: egyenlőséggel foglalkozó szervek), amelyek feladata az egyenlő bánásmód előmozdítása – az elemzést, nyomon követést és támogatást is beleértve –, hogy az adott irányelvek hatálya alá tartozó indokokon alapuló megkülönböztetéstől mentesen, minden személy egyenlő bánásmódban részesüljön. Az irányelvek annak biztosítására kötelezik a tagállamokat, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatásköre kiterjedjen az áldozatoknak történő önálló segítségnyújtásra, a megkülönböztetéssel kapcsolatos független vizsgálatok lefolytatására, független jelentések közzétételére és ajánlások tételére az ilyen hátrányos megkülönböztetéssel összefüggő bármely kérdésben. Előírják továbbá a tagállamok számára annak biztosítását, hogy e szervek feladatai magukban foglalják a megfelelő európai szervekkel, például a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével folytatott információcserét.
- (7) A 2000/43/EK tanácsi irányelv¹⁴ és a 2004/113/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁵ szintén rendelkezik egyenlőséggel foglalkozó szervek kijelöléséről, amelyek feladata az egyenlő bánásmód előmozdítása, elemzése, nyomon követése és támogatása, hogy minden személy nem alapuló megkülönböztetéstől mentesen, egyenlő bánásmódban részesüljön.
- (8) Valamennyi tagállam létrehozta a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv szerinti egyenlőséggel foglalkozó szerveket. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek sokszínű rendszere jött létre, és bevált módszerek alakultak ki. Számos egyenlőséggel foglalkozó szerv azonban kihívásokkal néz szembe, különösen a feladatai ellátásához szükséges erőforrások, függetlenség és hatáskörök tekintetében.
- (9) A 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv széles mérlegelési jogkörrel ruházta fel a tagállamokat az egyenlőséggel foglalkozó szervek felépítése és működése tekintetében. Ennek eredményeként jelentős különbségek vannak a tagállamok által létrehozott egyenlőséggel foglalkozó szervek megbízatása, hatásköre, felépítése, forrásai és operatív működése tekintetében. Ez pedig azt jelenti, hogy a tagállamok eltérő védelmet nyújtanak a megkülönböztetéssel szemben.

¹⁴ A Tanács 2000/43/EK irányelve (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (HL L 180., 2000.7.19., 22. o.).

¹⁵ A Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 373., 2004.12.21., 37. o.).

(10) Annak érdekében, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatékonyan hozzájárulhassanak a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv végrehajtásához az egyenlő bánásmód előmozdítása, a megkülönböztetés megelőzése, valamint a megkülönböztetést elszenvedő valamennyi egyén és csoport számára az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés terén az Unió egész területén biztosított segítségnyújtás révén, e szervek működésére vonatkozóan minimumszabályokat kell elfogadni. Az új normák figyelembe veszik az (EU) 2018/951 bizottsági ajánlást¹⁶, építve annak egyes rendelkezéseire, valamint az abban ajánlott megközelítésre. Más releváns eszközökből is merítenek, például a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI) által elfogadott, az egyenlőséggel foglalkozó szervekről szóló 2. általános politikai ajánlásból¹⁷, valamint az ENSZ által elfogadott és a nemzeti emberi jogi intézményekre vonatkozó párizsi elvekből¹⁸.

[(11) A 79/7/EGK¹⁹, 2000/43/EK, 2000/78/EK²⁰ és 2004/113/EK irányelv hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó azonos minimumszabályokat határoz meg *a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a szociális biztonság, továbbá az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó normákról, valamint a 2000/43/EK irányelv és a 2004/113/EK irányelv módosításáról szóló (EU) .../... irányelv*²¹.]

¹⁶ A Bizottság (EU) 2018/951 ajánlása (2018. június 22.) az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról (HL L 167., 2018.7.4., 28. o.).

¹⁷ Az ECRI 2. sz. felülvizsgált általános politikai ajánlása az egyenlőséggel foglalkozó szervekről a rasszizmus és az intolerancia elleni nemzeti szintű küzdelem érdekében, elfogadva: 1997. június 13., és felülvizsgálva: 2017. december 7.

¹⁸ A nemzeti emberi jogi intézmények jogállására vonatkozó elvek, amelyek az ENSZ Közgyűlésének 1993. december 20-i 48/134. sz. határozatával kerültek elfogadásra.

¹⁹ A Tanács 79/7/EGK irányelve (1978. december 19.) a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról (HL L 6., 1979.1.10., 24. o.).

²⁰ A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

²¹ COM(2022)689.

- (12) Ezt az irányelvet az egyenlőséggel foglalkozó szervek fellépésére kell alkalmazni a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv hatálya alá tartozó kérdések tekintetében. A normák csak az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozhatnak, és nem terjeszthetik ki az említett irányelvek tárgyi vagy személyi hatályát.
- (13) Ez az irányelv a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló (EU) 2019/1158 irányelv 15. cikkében szereplő, a 2006/54/EK irányelvnek – a jelen irányelv rendelkezéseivel felváltandó – 20. cikkére való utalás alapján akkor alkalmazandó az egyenlőséggel foglalkozó szervekre, amikor azok az (EU) 2019/1158 irányelv hatálya alá tartozó megkülönböztetés kezelése körében járnak el.
- (14) A férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről szóló (EU) 2023/970 irányelvet²² csak azon területek tekintetében kell *lex specialis*nek tekinteni a 2006/54/EK irányelvhez képest, amelyek ez utóbbi hatálya alá tartoznak. Ez az irányelv nem érintheti az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozóan az (EU) 2023/970 irányelvben foglalt konkrétabb rendelkezéseket.
- (15) Az egyenlő bánásmód előmozdítása, a megkülönböztetés megelőzése, a megkülönböztetésre vonatkozó adatok gyűjtése és a hátrányos megkülönböztetés áldozatainak segítése során az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek különös figyelmet kell fordítaniuk a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK, a 2004/113/EK, a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv által védett, több indok alapján történő megkülönböztetésre.
- (15a) (új) A tagállamoknak ki kell jelölniük egy vagy több szervet az ezen irányelvben meghatározott hatáskörök gyakorlására. A tagállamok megoszthatják a hatásköröket több egyenlőséggel foglalkozó szerv között például oly módon, hogy valamely szervet a megkülönböztetés megelőzésével, az egyenlő bánásmód előmozdításával és az áldozatoknak történő segítségnyújtással, egy másik szervet pedig döntéshozatali feladatokkal bíznak meg. Ez az irányelv nem érinti a munkaügyi felügyelőségek vagy egyéb végrehajtó szervek, valamint a szociális partnerek hatásköreit.

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/970 irányelve (2023. május 10.) a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről (HL L 132., 2023.5.17., 21. o.).

- (16) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek csak akkor tölthetik be hatékonyan szerepüket, ha teljesen függetlenül, külső befolyás nélkül tudnak eljárni. E célból a tagállamoknak számos olyan intézkedést kell hozniuk, amelyek hozzájárulnak az egyenlőséggel foglalkozó szervek függetlenségéhez. Az ezen irányelvben meghatározott hatásköröket gyakorló, egyenlőséggel foglalkozó szervek lehetnek valamely minisztérium vagy más szervezeti egység részei, feltéve hogy függetlenségük biztosított. Az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása során meg kell őrizniük függetlenségüket a közvetlen vagy közvetett külső befolyással szemben azáltal, hogy tartózkodnak attól, hogy bárkitől utasításokat kérjenek vagy fogadjanak el. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni, hogy kezeljék saját pénzügyi és egyéb erőforrásait, többek között saját személyzetük kiválasztása és irányítása révén, és hogy meghatározhassák saját prioritásait a hatályos jogi kereten belül. A személyzet állandó vagy ideiglenes döntéshozó vagy vezetői pozíciót betöltő tagjainak – például az egyenlőséggel foglalkozó szerv vezetőjének vagy vezetőhelyettesének, valamint adott esetben az irányító testület tagjainak – függetleneknek kell lenniük, a pozíciójukhoz megfelelő képzettséggel kell rendelkezniük, és kiválasztásuk átlátható eljárással kell, hogy történjen. E folyamat átláthatósága például az álláshirdetések nyilvános közzétételével biztosítható.
- (17) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek belső struktúrája – a belső szervezeti felépítésüket és folyamataikat is ideértve – lehetővé tegye különböző hatásköreik független és adott esetben pártatlan gyakorlását azáltal, hogy megfelelő biztosítékokat hoznak létre azokra az esetekre, amikor az egyenlőséggel foglalkozó szervek esetlegesen összeférhetetlen feladatokat látnak el, különösen, ha e feladatok némelyike az állítólagos áldozatok támogatására összpontosít. Az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek mindenekelőtt pártatlanul kell eljárniuk a vizsgálatok lefolytatása vagy az ügyek értékelése során, különösen, ha az adott egyenlőséggel foglalkozó szerv kötelező erejű határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskörrel rendelkezik.
- (17a) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szerv több megbízással is rendelkező szerv – például szélesebb megbízással rendelkező ombudsman vagy nemzeti emberi jogi intézmény – része, az említett, több megbízással is rendelkező szerv belső struktúrájának garantálnia kell az egyenlőséggel kapcsolatos konkrét megbízatás hatékony gyakorlását.

- (18) A tagállamoknak saját nemzeti költségvetési eljárásaikon keresztül biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek elegendő erőforráshoz jussanak, mivel ez elengedhetetlen hatékony működésükhöz és feladataik ellátásához, valamint hogy képzett személyzetet alkalmazhassanak és megfelelő helyiségekkel és infrastruktúrával rendelkezzenek ahhoz, hogy minden egyes feladatukat hatékonyan, észszerű időn belül vagy a nemzeti jogban megállapított határidőkön belül elvégezhessék.
- (18a) Fontos, hogy a pénzügyi erőforrások allokációja stabil maradjon, többéves alapon legyen megtervezve, és lehetővé tegye az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy fedezzék az esetlegesen nehezen előre látható költségeket, melyek például a panaszszám és a perköltségek emelkedése, vagy automatizált rendszerek használata esetén merülhetnek fel. Létfontosságú az, hogy figyelmet fordítsanak az automatizált rendszerek – többek között a mesterséges intelligencia – használatában rejlő lehetőségekre és kockázatokra. Az egyenlőséggel foglalkozó szerveket megfelelő emberi és műszaki erőforrásokkal kell ellátni különösen annak érdekében, hogy egyrészt automatizált rendszereket használhassanak a munkájukhoz, másrészt pedig hogy értékelhessék, hogy ezek a rendszerek megfelelnek-e a megkülönböztetésmentességre vonatkozó szabályoknak. Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szerv több megbízással is rendelkező szerv része, biztosítani kell az egyenlőséggel kapcsolatos megbízatása teljesítéséhez szükséges erőforrásokat.
- (19)
- (20) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek – más szereplőkkel együtt – kulcsszerepe van a megkülönböztetés megelőzésében és az egyenlőség előmozdításában. A megkülönböztetés strukturális vonatkozásainak kezelése és a társadalmi változás elősegítése érdekében az egyenlőséggel foglalkozó szervezet fel kell hatalmazni arra, hogy a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv hatálya alá tartozó indokok alapján és területeken történő hátrányos megkülönböztetés megelőzését, valamint az egyenlő bánásmód előmozdítását célzó tevékenységeket végezzenek. Az ilyen tevékenységek közé tartozhat a bevált gyakorlatok megosztása, a pozitív fellépés és az egyenlőség általános érvényesítése a közjogi és magánszervezetek körében, valamint a megfelelő képzés, tájékoztatás, tanácsadás, iránymutatás és támogatás biztosítása számukra. Az is létfontosságú, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek kommunikáljanak az érdekelt felekkel, és nyilvános vitákban vegyenek részt.

- (21) A megelőzésen túl az egyenlőséggel foglalkozó szervek legfontosabb feladata, hogy segítséget nyújtsanak a megkülönböztetés állítólagos áldozatainak. Ennek a segítségnyújtásnak mindig magában kell foglalnia legalább a panaszosok számára a kulcsfontosságú információk rendelkezésre bocsátását, beleértve az arra vonatkozó tájékoztatást is, hogy a panaszt lezárják-e, vagy indokolt-e további vizsgálatot folytatni, kivéve ha a panaszt névtelenül nyújtották be. A tagállamok felelnek azon módzatoknak, például az eljárás időkeretének vagy az ismétlődő vagy visszaélészerű panaszokkal szembeni eljárási biztosítékoknak a meghatározásáért, amelyek szerint az egyenlőséggel foglalkozó szerv tájékoztatja a panaszosokat.
- (22) Annak biztosítása érdekében, hogy minden állítólagos áldozat panaszt tehessen, lehetővé kell tenni a panaszok különböző módokon történő benyújtását. Az (EU) 2018/951 bizottsági ajánlás szerint lehetővé kell tenni az egyenlőséggel foglalkozó szervekhez történő szóbeli, írásbeli és online panaszbenyújtást a panaszos által választott olyan nyelven, amely az egyenlőséggel foglalkozó szerv elhelyezkedése szerinti tagállamban általános nyelv. Az alacsony bejelentési arány egyik okának – nevezetesen a megtorlástól való félelemnek – a kezelése érdekében az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek tájékoztatniuk kell az állítólagos áldozatokat az alkalmazandó titoktartási szabályokról.
- (23) Annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a viták gyors, megfizethető, peren kívüli rendezését, a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítaniuk arra, hogy a felek maga az egyenlőséggel foglalkozó szerv vagy más, meglévő illetékes szervezet által nyújtott alternatív vitarendezéshez folyamodjanak. Abban az esetben, ha az ilyen eljárás vitarendezés nélkül zárul le, vagy ha annak eredményét bármelyik fél elutasítja, a felek nem akadályozhatók meg abban, hogy bíróság előtt eljárjanak. A tagállamoknak a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően meg kell határozniuk az alternatív vitarendezési eljárás körülményeit.
- (24) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvben megállapított egyenlő bánásmód elvének esetleges megsértését gyanítják, lehetővé kell tenni számukra, hogy – különösen panaszt követően vagy saját kezdeményezésre – vizsgálatot folytassanak.

- (25) A bizonyítékok kulcsfontosságúak annak megállapításához, hogy történt-e megkülönböztetés, és azok gyakran nem az állítólagos áldozat kezében vannak. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára ezért lehetővé kell tenni, hogy hozzáférjenek az annak megállapításához szükséges információkhoz, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés, és együttműködjenek más illetékes szervekkel – amelyek magukban foglalhatják az érintett közszolgálatokat, például a munkaügyi vagy a tanfelügyelőségeket –, valamint a szociális partnerekkel. A tagállamoknak megfelelő keretet kell létrehozniuk e hatáskör gyakorlásához, a nemzeti szabályokkal és eljárásokkal összhangban. A tagállamok – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – más illetékes szervet is megbízhatnak azzal, hogy vizsgálatot folytassanak. A párhuzamos eljárások elkerülése érdekében az említett illetékes szervnek a folyamat lezárását követően – kérésre – tájékoztatnia kell az egyenlőséggel foglalkozó szervet a vizsgálat eredményeiről.
- (26) Az összegyűjtött bizonyítékok alapján az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek értékelést kell adniuk a panaszról. A tagállamoknak meg kell határozniuk ezen értékelés jogi jellegét, amely lehet nem kötelező erejű vélemény vagy kötelező erejű határozat. Mindkettőnek tartalmaznia kell az értékelés indokolását, és adott esetben az egyenlő bánásmód elve bármely feltárt megsértésének orvoslására és a további előfordulások megelőzésére irányuló intézkedéseket, figyelembe véve a vélemények és a határozatok eltérő jellegét. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek munkájának hatékonysága érdekében a tagállamoknak megfelelő mechanizmusokat kell elfogadniuk a vélemények nyomon követésére és a határozatok végrehajtására.
- (27) A munkájukkal és az egyenlőségről szóló joggal kapcsolatos tudatosságnövelés érdekében az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni, hogy közvéleményük azon véleményeiknek és határozataiknak legalább az összefoglalóját, amelyek szerintük különös relevanciával bírnak.

- (28) Az egyenlőséggel foglalkozó szerveket fel kell jogosítani arra, hogy a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvben megállapított egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartásának biztosításához való hozzájárulás érdekében bíróság előtt eljárjanak. Az ilyen bírósági eljárások – összhangban a nemzeti joggal és gyakorlattal – bíróságok előtt, illetve olyan, azokkal egyenértékű szervezetekben folytathatók le, amelyek az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés kérdéseivel foglalkoznak. A keresetek elfogadhatóságára vonatkozó nemzeti jog és gyakorlat, valamint különösen a jogos érdekre vonatkozó feltételek nem alkalmazhatók oly módon, amely alááshatja az egyenlőséggel foglalkozó szervek eljáráshoz való jogának hatékonyságát. Az ezen irányelv által az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára biztosított vizsgálati és döntéshozatali hatáskörök, valamint a bíróság előtti eljáráshoz való jog megkönnyíti a 2006/54/EK irányelv bizonyítási teherről szóló, valamint a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv jogvédelemről szóló hatályos rendelkezéseinek gyakorlati végrehajtását. Az ezen irányelvben előírt feltételek mellett az egyenlőséggel foglalkozó szervek képesek lesznek olyan tényeket megállapítani, amelyekből vélelmezni lehet, hogy közvetlen vagy közvetett megkülönböztetés történt, és ezáltal teljesítik a 2006/54/EK irányelv 19. cikkében előírt feltételeket. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek által nyújtott támogatás ezért meg fogja könnyíteni az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek kiválaszthatják azokat az ügyeket, amelyeket bíróság elé kívánnak utalni annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályok megfelelő értelmezéséhez és alkalmazásához.
- (28a) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy kötelező erejű határozatokat hozzanak, fel kell hatalmazni őket arra, hogy félként járjanak el az említett határozatok végrehajtására vagy bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásokban. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni emellett azt is, hogy a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban észrevételeket nyújtsanak be a bíróságokhoz, például szakértői véleményük előterjesztése révén.
- (28b) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való joga különböző formákat ölthet a különböző nemzeti jogi keretekben. Ezért a tagállamoknak – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – választaniuk kell a következő intézkedések közül kell egyet vagy többet: eljárás egy vagy több áldozat nevében, vagy egy vagy több áldozat támogatása érdekében, vagy bírósági eljárás kezdeményezése az adott szerv saját nevében.

- (29) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek – adott esetben az áldozatok jóváhagyásával – eljárhatnak azok nevében vagy támogatása érdekében, ezáltal lehetővé téve számukra az igazságszolgáltatáshoz való jog érvényesítését azokban az esetekben, amikor az eljárási és pénzügyi akadályok vagy a viktimizációtól való félelem gyakran visszatartja az áldozatokat a cselekvéstől. Amikor egy vagy több áldozat nevében járnak el, az egyenlőséggel foglalkozó szervek képviselik az áldozatokat a bíróság előtt. Amikor egy vagy több áldozat támogatása érdekében járnak el, az egyenlőséggel foglalkozó szervek részt vesznek az áldozatok által kezdeményezett bírósági eljárásokban, hogy támogassák a keresetet.
- (30) A hátrányos megkülönböztetés egyes eseteivel nehéz felvenni a küzdelmet, mivel a panaszosok maguk nem indítanak ügyeket. A Bíróság a C-54/07. sz. *Feryn*-ügyben²³ hozott ítéletében, amelyet egy egyenlőséggel foglalkozó szerv indított a saját nevében, megerősítette, hogy a hátrányos megkülönböztetés akár azonosítható sértett hiányában is megállapítható. Ezért a megkülönböztetés elleni, a közérdek védelmét szolgáló küzdelem érdekében a tagállamok rendelkezhetnek úgy is, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek a megkülönböztetés bizonyos eseteiben eljárhatnak a saját nevükben, például az említett esetek gyakorisága vagy súlyossága, illetve a jogi tisztázás szükségessége okán, amelyek mindegyike arra utalhat, hogy a megkülönböztetés strukturális vagy szisztematikus jellegű. A tagállamok a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban rendelkezhetnek úgy, hogy a hátrányos megkülönböztetés ezen eseteiben azonosítható személy vagy szervezet mint alperes megléte szükséges.
- (31)
- (32)
- (33) A személyhez fűződő jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a tagállamoknak megfelelő eljárási biztosítékokkal együtt kell meghatározniuk az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatásköreit, biztosítva az olyan kulcsfontosságú elvek megfelelő védelmét, mint a védelemhez való jog és a kötelező erejű határozatok bírósági felülvizsgálatához való jog. A tagállamok például felajánlhatják a tanúk és a visszaélést bejelentő személyek számára a titoktartást, ami fontos módja annak, hogy ösztönözzék a megkülönböztetés eseteinek bejelentését.

²³ 2008. július 10-i *Feryn*-ítélet (C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397).

- (34) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való jogára vonatkozó rendelkezések nem módosítják az áldozatok, valamint azon, az áldozatok jogait érvényesítő egyesületek, szervezetek vagy más jogi személyek jogait, amelyeknek – a nemzeti jogban megállapított kritériumoknak megfelelően – jogos érdeke fűződik a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv betartásának biztosításához, az említett irányelvekben meghatározottak szerint, ideértve azt az esetet is, amikor az említettek valamilyen bírósági és/vagy közigazgatási eljárásban vesznek részt.
- (35) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek munkájának hatékonysága attól is függ, hogy a megkülönböztetés kockázatának kitett csoportoknak teljes körű hozzáférést biztosítanak-e szolgáltatásaikhoz. Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége²⁴ által végzett felmérés szerint az etnikai vagy bevándorló kisebbségi csoportok tagjainak 71 %-a számolt be arról, hogy nincs tudomása olyan szervezetről, amely támogatást vagy tanácsadást nyújt a megkülönböztetés áldozatainak. E hozzáférés támogatása szempontjából kulcsfontosságú lépés a tagállamok részéről annak biztosítása, hogy az emberek ismerjék jogaikat, és tisztában legyenek az egyenlőséggel foglalkozó szervek létezésével és az általuk kínált szolgáltatásokkal. Ez különösen fontos a hátrányos helyzetű csoportok és azon csoportok esetében, amelyek esetében az információkhoz való hozzáférés – például bizonytalan gazdasági helyzet, életkor, fogyatékoság, írástudás, állampolgárság, illetve tartózkodási jogállás vagy az online eszközökhöz való hozzáférés hiánya miatt – akadályozott lehet.
- (36) Mindenki számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani az egyenlőséggel foglalkozó szervek szolgáltatásaihoz és kiadványaihoz. E célból fel kell tárni és kezelni kell az egyenlőséggel foglalkozó szervek szolgáltatásaihoz való hozzáférés potenciális akadályait. A szolgáltatásoknak ingyeneseknek kell lenniük a panaszosok számára. A tagállamoknak továbbá – a regionális és helyi hatóságok autonómiájának sérelme nélkül – azt is biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek szolgáltatásai a tagállamok egész területén, minden potenciális áldozat számára elérhetőek legyenek, például helyi irodák – többek között mobil irodák – létrehozása, kommunikációs eszközök használata, helyi kampányok szervezése, a helyi megbízottakkal vagy civil társadalmi szervezetekkel való együttműködés vagy szerződéses szolgáltatók révén.

²⁴ FRA EU-MIDIS II felmérés.

- (37) Annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférést biztosítsanak az egyenlőséggel foglalkozó szervek valamennyi szolgáltatásához és tevékenységéhez, biztosítani kell egyfelől az akadálymentességet az (EU) 2019/882 irányelvben²⁵ meghatározott követelményekkel összhangban, másfelől pedig az észszerű alkalmazkodást a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2006. december 13-án elfogadott ENSZ-egyezménnyel összhangban. Ezért az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek biztosítaniuk kell a fizikai és elektronikus²⁶ hozzáférhetőséget azáltal, hogy megelőzik és megszüntetik azokat az akadályokat, amelyekkel a fogyatékossgal élő személyek az egyenlőséggel foglalkozó szervek által nyújtott szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés során szembesülhetnek, valamint szükséges és megfelelő módosítások és kiigazítások révén észszerű alkalmazkodást kell biztosítaniuk, amennyiben az egyedi esetben indokolt.
- (38) Elengedhetetlen az egymástól való tanulás, a koherencia és a következetesség szempontjából annak lehetővé tétele, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek hosszú távon rendszeresen egyeztessenek és együttműködjenek különböző szinteken, ami szélesítheti a munkájuk hatását és ismertségét. Az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek – saját hatásköreiken belül – együtt kell működniük ugyanazon tagállam más, egyenlőséggel foglalkozó szerveivel, valamint helyi, regionális, nemzeti, uniós és nemzetközi szintű közjogi és magánszervezetekkel, például egyenlőséggel foglalkozó szervek uniós szintű hálózataival, civil társadalmi szervezetekkel, adatvédelmi hatóságokkal, szociális partnerekkel, munkaügyi és tanfelügyelőségekkel, bűnüldöző szervekkel, az emberi jogok védelméért nemzeti szinten felelős ügynökségekkel, nemzeti statisztikai hivatalokkal, az uniós forrásokat kezelő hatóságokkal, a nemzeti roma kapcsolattartó pontokkal, fogyasztói szervekkel, valamint a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény előmozdítását, védelmét és nyomon követését szolgáló független nemzeti mechanizmusokkal.

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

²⁶ Lásd: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.) és a kapcsolódó végrehajtási határozat.

- (39) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek akkor láthatják el teljes mértékben szakértői szerepüket az egyenlő bánásmód területén, ha a politikai döntéshozatali folyamatban kellő időben konzultálnak velük a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos kérdésekben. Ezért a tagállamoknak eljárásokat kell kialakítaniuk annak biztosítására, hogy a konzultációra időben sor kerüljön, valamint lehetővé kell tenniük az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek szükségesnek ítélik, ajánlásokat fogalmazzanak meg és azokat közvéleményük, kellő időben ahhoz, hogy az ajánlásokat figyelembe vegyék.
- (40) Az egyenlőségre vonatkozó adatok elengedhetetlenek a tudatosság fokozásához, az emberek érzékenyítéséhez, a megkülönböztetés számszerűsítéséhez, a tendenciák időbeli alakulásának bemutatásához, a megkülönböztetés fennállásának bizonyításához, az egyenlőségre vonatkozó jogszabályok végrehajtásának értékeléséhez, a pozitív intézkedések szükségességének bizonyításához és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal elősegítéséhez²⁷. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek hozzájárulhatnak az egyenlőségre vonatkozó releváns adatok e célokból történő kidolgozásához, például úgy, hogy kerekasztal-beszélgetéseket szerveznek az összes érintett szervezet részvételével. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek emellett – a nemzeti joggal összhangban – saját tevékenységükkel kapcsolatos adatokat kell gyűjteniük és elemezniük, vagy felméréseket kell végezniük, valamint lehetővé kell tenni számukra, hogy hozzáférjenek a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos statisztikákhoz, és felhasználják azokat. Az egyenlőséggel foglalkozó szerv által összegyűjtött személyes adatokat anonimízálni kell, vagy ha ez nem lehetséges, álnevesíteni kell.
- (40a) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek olyan, a prioritásaikat és jövőbeni tevékenységeiket meghatározó munkaprogramot kell elfogadniuk, amelynek segítségével hosszú távon biztosíthatják különböző munkaterületeik koherenciáját, a megbízatásuk körébe tartozó megkülönböztetés rendszerszintű problémáit pedig egy hosszú távú cselekvési terv részeként kezelhetik.
- (41) Az éves tevékenységi jelentés közzététele mellett az egyenlőséggel foglalkozó szervezetnek rendszeresen jelentést kell közzétenniük többek között a megbízatásuk körébe tartozó megkülönböztetéssel kapcsolatos tagállamokbeli helyzet átfogó értékeléséről, valamint egyéb jelentéseket a megkülönböztetéssel összefüggésben.

²⁷ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK tanácsi irányelv (a faji egyenlőségről szóló irányelv) és a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló 2000/78/EK tanácsi irányelv (a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv) alkalmazásáról, SWD(2021) 63 final.

(42)

(43) Az ezen irányelvnek megfelelően kijelölt egyenlőséggel foglalkozó szervek működése tekintetében a 16. cikk (2) bekezdése szerinti tagállami jelentéstételi kötelezettségek végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy összeállítsa az adatgyűjtés alapjául szolgáló releváns mutatók jegyzékét. Ezek a mutatók nem szolgálhatnak az egyes tagállamok rangsorolására vagy az egyes tagállamoknak címzett konkrét ajánlások kibocsátására.

(43a) Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁸ megfelelően kell gyakorolni.

(44) Ez az irányelv minimális követelményeket határoz meg, így lehetőséget biztosít a tagállamoknak, hogy kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn. Ezen irányelv végrehajtása a tagállamok egyikében sem szolgálhat alapul a már elért szinthez képest történő visszalépéshez.

(44a) A személyes adatok ezen irányelv szerinti, egyenlőséggel foglalkozó szervek általi kezelését az (EU) 2016/679 rendelettel teljes összhangban kell végezni. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladatait – az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikkének (2) és (3) bekezdésével együtt értelmezett 6. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban – jogszabályban egyértelműen meghatározzák. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek kizárólag a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő alapvető jogok és kötelezettségek érvényesítésére irányuló, ezen irányelv szerinti feladataik ellátásához szükséges mértékben kezelhetnek személyes adatokat. Azokat az egyéneket, akiknek a személyes adatait kezelik, tájékoztatni kell az érintettként őket megillető jogokról, többek között a nemzeti szinten rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségekről.

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (44b) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladatainak teljesítése a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett különleges kategóriáinak a kezelését teszi szükségessé, a tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti jog egyrészt tiszteletben tartsa az adatvédelemhez való jog lényegi tartalmát, másrészt az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének g) pontjával összhangban megfelelő és konkrét intézkedéseket írjon elő az érintett alapvető jogainak és érdekeinek védelme érdekében. E biztosítékoknak magukban kell foglalniuk például olyan belső politikákat és intézkedéseket, amelyek biztosítják az adattakarékosságot, lehetőség szerint többek között a személyes adatok anonimizálása révén; alkalmazzák a személyes adatok álnevesítését és titkosítását; megakadályozzák a személyes adatokhoz való jogosulatlan hozzáférést és azok jogosulatlan továbbítását; valamint amelyek biztosítják, hogy a személyes adatokat csak a kezelésük céljainak eléréséhez szükséges ideig kezelik.
- (45) Ez az irányelv a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvben megállapított szabályokra épül azáltal, hogy megerősített normákat vezet be az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozóan. A 2006/54/EK irányelv 20. cikkének és a 2010/41/EU irányelv 11. cikkének az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó korábbi rendelkezéseit ezért el kell hagyni.
- (46) Ezen irányelv célja, hogy az egyenlő bánásmód elve alkalmazásának megerősítése céljából biztosítsa az egyenlőséggel foglalkozó szervek minimumszabályoknak megfelelő működését e szervek hatékonyságának javítása és függetlenségének garantálása érdekében. Mivel ezen irányelv célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azokat uniós szinten kell megvalósítani, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv, amely minimumszabályok megállapítására korlátozódik, nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (47)
- (48)
- (49) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos 2023. február 2-án véleményt nyilvánított,

1. cikk

Az irányelv célja, tárgya és hatálya

- (1) Ezen irányelv az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó minimumkövetelményeket állapít meg e szervek eredményességének javítása és függetlenségének garantálása céljából, a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvben lefektetett egyenlő bánásmód elve alkalmazásának megerősítése érdekében.
- (2) Az ezen irányelv alapján a tagállamokra rótt kötelezettségek és az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladatainak ki kell terjedniük a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő jogokra és kötelezettségekre.
- (2a) Ez az irányelv nem érinti az (EU) 2023/970 irányelvben foglalt konkrétabb rendelkezéseket.

2. cikk

Az egyenlőséggel foglalkozó szervek kijelölése

- (1) A tagállamok kijelölnek egy vagy több szervet (a továbbiakban: egyenlőséggel foglalkozó szervek) az ezen irányelvben meghatározott hatáskörök gyakorlására.
- (2) Ez az irányelv nem érinti a munkaügyi felügyelőségek vagy egyéb végrehajtó szervek, valamint a szociális partnerek hatásköreit.

3. cikk

Függetlenség

- (1) A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása során függetlenek és külső befolyástól mentesek legyenek, különösen belső struktúrájuk, elszámoltathatóságuk, személyzetük, szervezeti kérdések, valamint pénzügyi erőforrásaik kezelése tekintetében.

- (2) A tagállamok átlátható eljárásokat írnak elő az egyenlőséggel foglalkozó szervek döntéshozói vagy vezetői pozíciót betöltő személyzetének, és adott esetben az irányító testület tagjainak a kiválasztására, kinevezésére, visszahívására és esetleges összeférhetetlenségére vonatkozóan, azok kompetenciájának és függetlenségének garantálása érdekében.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek olyan belső struktúrát hozzanak létre, amely garantálja hatásköreik független és adott esetben pártatlan gyakorlását.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a több megbízással is rendelkező szervek belső struktúrája garantálja az egyenlőséggel kapcsolatos megbízatás hatékony gyakorlását.

4. cikk

Erőforrások

- (1) A tagállamok nemzeti költségvetési eljárásaikkal összhangban biztosítják, hogy minden egyenlőséggel foglalkozó szerv rendelkezzen azokkal az emberi, műszaki és pénzügyi erőforrásokkal, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv hatálya alá tartozó indokokból és területeken hatékonyan elássa feladatait és gyakorolja hatásköreit, ideértve azt az esetet is, amikor az egyenlőséggel foglalkozó szerv több megbízással is rendelkező szerv része.
- (2)

5. cikk

Megelőzés, előmozdítás és figyelemfelhívás

- (1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket, például stratégiákat fogadnak el annak érdekében, hogy az egész területükön felhívják a lakosság figyelmét a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv szerinti jogokra, valamint az egyenlőséggel foglalkozó szervek és szolgáltatásaik létezésére, különös figyelmet fordítva a megkülönböztetés kockázatának kitett egyénekre és csoportokra.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek felhatalmazással rendelkezzenek olyan tevékenységek végzésére, amelyek a megkülönböztetés megelőzésére és az egyenlő bánásmód előmozdítására irányulnak.
- (3) A tagállamok és az egyenlőséggel foglalkozó szervek figyelembe veszik, hogy melyek a megfelelő kommunikációs eszközök és formátumok az egyes célcsoportok számára. Különös figyelmet kell fordítaniuk azon csoportokra, amelyek esetében az információkhoz való hozzáférés – például bizonytalan gazdasági helyzet, kor, fogyatékoság, írástudás, állampolgárság, illetve tartózkodási jogállás vagy az online eszközökhöz való hiányzó hozzáférés miatt – akadályozott lehet.

6. cikk

Áldozatsegítés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek segítséget tudjanak nyújtani az állítólagos áldozatoknak a (2)–(4) bekezdésben meghatározottak szerint.
- (2) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni, hogy fogadják a megkülönböztetéssel kapcsolatos panaszokat.
- (3) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek segítséget kell nyújtaniuk az állítólagos áldozatoknak, először is azáltal, hogy tájékoztatják őket a jogi keretről – beleértve a sajátos helyzetükre irányuló tanácsadást is –, az egyenlőséggel foglalkozó szerv által nyújtott szolgáltatásokról és a kapcsolódó eljárási szempontokról, valamint a rendelkezésre álló jogorvoslatokról, többek között a bírósághoz fordulás lehetőségéről.

Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek emellett tájékoztatniuk kell az állítólagos áldozatokat az alkalmazandó titoktartási szabályokról, a személyes adatok védelméről, valamint azokról a lehetőségekről, melyek keretében más szervektől vagy szervezetektől pszichológiai vagy más típusú releváns támogatáshoz juthatnak.

- (4) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek észszerű időn belül tájékoztatniuk kell a panaszosokat arról, hogy lezárják-e a panaszukat, vagy indokolt-e annak további vizsgálata.

Alternatív vitarendezés

Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek képeseknek kell lenniük arra, hogy biztosítsák a felek számára az alternatív vitarendezés lehetőségét. Ezt a folyamatot a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban maga az egyenlőséggel foglalkozó szerv vagy egy másik, illetékes szervezet vezetheti, amely utóbbi esetben az egyenlőséggel foglalkozó szerv észrevételeket fogalmazhat meg az adott szervezet számára. Nem zárhatja ki a bírósági eljáráshoz való jogot az, ha az említett eljárás vitarendezés nélkül zárul le.

Vizsgálatok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek felhatalmazással rendelkezzenek arra, hogy vizsgálatokat folytassanak arra vonatkozóan, hogy sor került-e a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvben meghatározott egyenlő bánásmód elvének megsértésére.
- (2) A tagállamok olyan keretet hoznak létre a vizsgálatok lefolytatására, amely lehetővé teszi az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek számára a tényfeltárást. Ennek a keretnek kiváltképp tényleges jogot kell biztosítania az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek számára ahhoz, hogy hozzáférjenek az annak megállapításához szükséges információkhoz és dokumentumokhoz, hogy történt-e megkülönböztetés. Emellett megfelelő mechanizmusokat kell előírnia az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek számára, hogy azok az említett célból együttműködjenek az érintett közjogi szervezetekkel.
- (3)
- (4) A tagállamok – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – más illetékes szervet is megbízhatnak az (1) és (2) bekezdésben említett hatáskörökkel. Amikor egy ilyen illetékes szerv lezárta vizsgálatait, kérésre tájékoztatnia kell az egyenlőséggel foglalkozó szervet azok eredményeiről.

Vélemények és határozatok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek felhatalmazást kapjanak arra, hogy dokumentálják az esetre vonatkozó értékelésüket, beleértve a tények megállapítását és a megkülönböztetés fennállására vonatkozó, indokolással ellátott következtetést. A tagállamok meghatározzák, hogy ezt nem kötelező erejű vélemények vagy kötelező erejű határozatok révén kell-e megtenni.
- (2) Adott esetben a nem kötelező erejű véleményeknek és a kötelező erejű határozatoknak konkrét intézkedéseket kell tartalmazniuk az egyenlő bánásmód elve bármely feltárt megsértésének orvoslására és a további előfordulások megelőzésére. A tagállamok megfelelő mechanizmusokat – például visszajelzési kötelezettségeket – hoznak létre a nem kötelező erejű vélemények nyomon követésére és a kötelező erejű határozatok végrehajtására.
- (3) Az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek közzé kell tenniük azon véleményeiknek és határozataiknak legalább az összefoglalóját, amelyek szerintük különös relevanciával bírnak.

9. cikk

Peres eljárás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek a (2)–(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően jogosultak legyenek eljárni a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvben megállapított egyenlő bánásmód elvének végrehajtásával kapcsolatos polgári és közigazgatási peres eljárásokban, összhangban a keresetek elfogadhatóságára vonatkozó nemzeti joggal és gyakorlattal, ideértve az állítólagos áldozat jóváhagyását előíró szabályokat is.
- (2) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való jogának magában kell foglalnia azt a jogot is, hogy e szervek a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban észrevételeket nyújtsanak be a bírósághoz.
 - a)
 - b)
 - c)

- (2a) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való jogának továbbá legalább a következők egyikét is magában kell foglalnia:
- a) az a jog, hogy egy vagy több áldozat nevében eljárást kezdeményezzenek;
 - b) az a jog, hogy részt vegyenek az eljárásban egy vagy több áldozat támogatása érdekében; vagy,
 - c) az a jog, hogy saját nevükben bírósági eljárást kezdeményezzenek a közérdek védelme érdekében.
- (2b) Az egyenlőséggel foglalkozó szerv bíróság előtti eljáráshoz való jogának magában kell foglalnia azt a jogot is, hogy félként járjon el a kötelező erejű határozatok végrehajtására vagy bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásokban, amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek a 8a. cikk értelmében felhatalmazással rendelkeznek ilyen határozatok meghozatalára.
- (3)
- (4)
- (5) A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy a 8. cikk (2) bekezdése és a 8a. cikk szerinti vizsgálatok ne kezdődjenek el vagy folytatódjanak mindaddig, amíg ugyanabban az ügyben bírósági eljárás van folyamatban.

10. cikk

Eljárási biztosítékok

A tagállamok biztosítják, hogy a 6., a 7., a 8. és a 9. cikkben említett eljárásokban az érintett természetes és jogi személyek védelemhez való joga védelemben részesüljön. A 8a. cikkben említett kötelező erejű határozatok a nemzeti joggal összhangban bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

11. cikk

Egyenlő hozzáférés

- (1) A tagállamok mindenki számára egyenlő hozzáférést biztosítanak az egyenlőséggel foglalkozó szervek szolgáltatásaihoz és kiadványaihoz.
- (1a) Az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek – például annak révén, hogy a panaszokat szóban, írásban vagy online is fogadni tudják – garantálniuk kell, hogy a panaszok benyújtása ne ütközzön akadályokba.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek területük egészén, beleértve a vidéki és távoli területeket is, költségmentesen nyújtsák szolgáltatásaikat a panaszosok számára.

11a. cikk

Akadálymentesség és a fogyatékkal élők igényeire való észszerű alkalmazkodás

A tagállamok biztosítják az akadálymentességet és az észszerű alkalmazkodást a fogyatékkal élő személyek számára annak érdekében, hogy garantálják számukra az egyenlőséggel foglalkozó szervek valamennyi szolgáltatásához és tevékenységéhez való egyenlő hozzáférést, beleértve az áldozatoknak történő segítségnyújtást, a panaszkezelést, az alternatív vitarendezést, a tájékoztatást és a kiadványokat, valamint a megelőzési, előmozdító és figyelemfelkeltő tevékenységeket.

12. cikk

Együttműködés

A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek megfelelő mechanizmusokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy saját hatásköreiken belül együttműködjenek az ugyanazon tagállamban egyenlőséggel foglalkozó egyéb szervekkel, valamint az érintett közjogi és magánszervezetekkel – beleértve a munkaügyi felügyelőségeket, a szociális partnereket és a civil társadalmi szervezeteket – nemzeti, regionális és helyi szinten, más tagállamokban, valamint uniós és nemzetközi szinten.

13. cikk

Konzultáció

A tagállamok eljárásokat vezetnek be annak biztosítására, hogy a kormány és az érintett hatóságok konzultáljanak az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekkel a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jogszabályokról, szakpolitikákról, eljárásokról és programokról.

A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek jogosultak legyenek az említett kérdésekről ajánlásokat megfogalmazni és közzétenni, valamint ajánásaik nyomon követését kérni az érintett hatóságoktól.

14. cikk

Adatgyűjtés és az egyenlőségre vonatkozó adatokhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek adatokat gyűjtsenek tevékenységeikről a 15. cikk b) és c) pontjában említett jelentések elkészítése céljából.
- (2) Az összegyűjtött adatokat a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv hatálya alá tartozó indokok és területek szerinti bontásban, valamint a 16. cikkben említett mutatóknak megfelelően kell megadni. Az összegyűjtött személyes adatokat anonimizálni kell, vagy ha ez nem lehetséges, álnevesíteni kell.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek – a nemzeti joggal összhangban – hozzá tudjanak férni a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos statisztikákhoz, amennyiben úgy ítélik meg, hogy az ilyen statisztikák szükségesek a tagállamban fennálló megkülönböztetéssel kapcsolatos helyzet átfogó értékeléséhez, valamint a 15. cikk c) pontjában említett jelentések elkészítéséhez.

- (4) A tagállamok lehetővé teszik, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek ajánlásokat tegyenek arra vonatkozóan, hogy a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban milyen adatokat kell gyűjteni a közjogi és magánszervezetek, köztük a hatóságok, a szociális partnerek, a vállalatok és a civil társadalmi szervezetek számára. A tagállamok azt is lehetővé tehetik, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek koordinációs szerepet töltsenek be az egyenlőségre vonatkozó adatok gyűjtésében.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek független felméréseket végezzenek a megkülönböztetéssel kapcsolatban.

15. cikk

Jelentések és stratégiai tervezés

A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek:

- a) munkaprogramot fogadjanak el, amelyben meghatározzák prioritásaikat és jövőbeni tevékenységeiket;
- b) éves tevékenységi jelentést készítsenek és hozzanak nyilvánosságra, amely tartalmazza éves költségvetésüket, személyzetüket és pénzügyi beszámolójukat;
- c) legalább négyévente tegyenek közzé egy vagy több, ajánlásokat tartalmazó jelentést az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetés helyzetéről tagállamukban, beleértve az esetleges strukturális kérdéseket is.

Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) A Bizottság [24 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően]-ig végrehajtási jogi aktus útján összeállítja az ezen irányelv alapján kijelölt egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó közös mutatók jegyzékét. A mutatók kidolgozása során a Bizottság tanácsot kérhet az Európai Unió Alapjogi Ügynökségétől, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetétől és az egyenlőséggel foglalkozó szervek uniós szintű hálózataitól. A mutatóknak ki kell terjedniük az egyenlőséggel foglalkozó szervek erőforrásaira, független működésére és hatékonyságára, valamint a megbízatásukat, hatásköreiket vagy struktúrájukat érintő fejleményekre, biztosítva a nemzeti szinten gyűjtött adatok összehasonlíthatóságát, objektivitását és megbízhatóságát. A mutatók nem szolgálhatnak az egyes tagállamok rangsorolására vagy az egyes tagállamok tekintetében konkrét ajánlások kibocsátására.

Ezt a végrehajtási jogi aktust a 18a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (2) A tagállamok [7 évvel ezen irányelv hatálybalépését követően]-ig, majd azt követően ötévente a Bizottság rendelkezésére bocsátják az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatos valamennyi releváns információt. Ezeknek az információknak tartalmazniuk kell legalább az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó adatokat, és azokban figyelembe kell venni az egyenlőséggel foglalkozó szervek által a 15. cikk b) és c) pontja alapján készített jelentéseket.
- (3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett információk, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által nemzeti és uniós szinten – különösen az egyenlőséggel foglalkozó szervek uniós szintű hálózataitól és egyéb érdekelt felektől – gyűjtött további releváns adatok alapján jelentést készít ezen irányelv alkalmazásáról és gyakorlati hatásairól.

17. cikk

Minimumkövetelmények

- (1) A tagállamok bevezethetnek vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek az ezen irányelvben megállapított minimumkövetelményeknél.
- (2) Ennek az irányelvnek a végrehajtása semmilyen körülmények között nem jelenthet jogalapot a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv hatálya alá tartozó ügyekben a tagállamok által a megkülönböztetés ellen már eddig is biztosított védelmi szint csökkentésére.

18. cikk

A személyes adatok kezelése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek csak akkor gyűjthessenek és kezelhessenek személyes adatokat, ha arra szükség van az ezen irányelv szerinti valamely feladat teljesítéséhez.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy amikor az egyenlőséggel foglalkozó szervek a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett különleges kategóriáinak kezelését végzik, megfelelő és konkrét intézkedések álljanak rendelkezésre az érintett alapvető jogainak és érdekeinek védelmére.

18a. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

19. cikk

A 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv törölt cikkei

A 2006/54/EK irányelv 20. cikkét és a 2010/41/EU irányelv 11. cikkét el kell hagyni. Az említett cikkekben az egyenlő bánásmód előmozdításával foglalkozó szervekre történő hivatkozásokat az ezen irányelv 2. cikkében említett egyenlőséggel foglalkozó szervekre való hivatkozásként kell értelmezni.

20. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek [*ezen irányelv a hatálybalépésének időpontját követő 36 hónapon belül*]-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területeken fogadnak el.

21. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 19. cikket [*a 20. cikk (1) bekezdésében említett időpont*]-tól/-től kell alkalmazni.

22. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök
